

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 18.6.2009
KOM(2009) 277 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Zarządzanie Internetem: kolejne działania

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Zarządzanie Internetem: kolejne działania

1. WPROWADZENIE

Kwestia zarządzania Internetem stanowi przedmiot międzynarodowych dyskusji od połowy lat dziewięćdziesiątych, a Unia Europejska od początku uczestniczyła w określeniu najważniejszych zagadnień politycznych, wymagających dyskusji w gronie państw członkowskich, jak i z krajami partnerskimi na arenie międzynarodowej.

Zarządzanie Internetem stanowi od tamtej pory pierwszoplanową kwestię polityczną ze względu na sposób, w jaki Internet zmienił życie i środowisko pracy milionów Europejczyków. UE reprezentuje na przykład nieco ponad 7 % populacji świata, ale niemal 19 % wszystkich użytkowników Internetu na świecie¹. Internet stał się wszechobecnym narzędziem handlu, edukacji, usług socjalnych i codziennej interakcji społecznej. Obok interakcji między ludźmi coraz częściej ma miejsce interakcja między maszynami (tzw. „Internet przedmiotów”), która stanowi podstawę ważnych procesów, nawet jeśli nie zdajemy sobie sprawy, że wykorzystywany jest w nich Internet.

2. DLACZEGO WAŻNE JEST ZARZĄDZANIE INTERNETEM?

W ciągu ostatnich dwudziestu lat Internet wywarł na społeczeństwo ogromny wpływ. To, co pierwotnie było niewielką siecią naukowo-akademicką, już w połowie lat dziewięćdziesiątych przekształciło się w prawdziwie ogólnoswiatową platformę komunikacyjną. Od tamtej pory rządy coraz częściej stają wobec konieczności rozwiązania różnorodnych kwestii politycznych, począwszy od znalezienia sposobów na zapewnienie obywatelom możliwości wykorzystania w pełni potencjału Internetu, poprzez walkę z treściami niestosownymi lub niezgodnymi z prawem oraz konieczność zapewnienia odpowiednich środków ochrony konsumentów, aż po rozwiązanie problemów związanych z jurysdykcją w środowisku elektronicznym w warunkach postępującej jego globalizacji.

Co istotne, Internet jest obecnie tak często wykorzystywany i tak rozpowszechniony, szczególnie w krajach rozwiniętych, takich jak kraje UE, że stał się **zasobem o krytycznym znaczeniu**, a każde poważne zakłócenie jego funkcjonowania może mieć katastrofalne skutki dla społeczeństwa i gospodarki. Na założeniu niemal ciągłej dostępności połączenia z Internetem oparte są obecnie całe modele biznesowe. Wiele usług publicznych i finansowych przeniosło się już do Internetu w takim zakresie, że każde znaczące zaburzenie jego funkcjonowania mogłoby poważnie utrudnić obywatelom dostęp do podstawowych usług.

Większość użytkowników Internetu w UE ma zatem uzasadnione oczekiwania co do *niezawodności* „ich Internetu”. **Ponadto w przypadku jakichkolwiek poważnych, ogólnokrajowych zakłóceń w korzystaniu z Internetu użytkownicy z pewnością zwrócą**

¹ <http://www.internetworldstats.com/stats9.htm>.

się do swoich władz krajowych, a nie do różnych organów zarządzających Internetem i odpowiedzialnych za koordynację jego zasobów.

3. SUKCES INTERNETU

3.1. Otwarta i interoperacyjna architektura

Wczesna historia Internetu odzwierciedla jego naukowo-akademickie korzenie. Decyzje dotyczące tego, co obecnie rozumiemy przez „zarządzanie”, podejmowane były wtedy przez inżynierów i naukowców. Z korzyścią dla milionów późniejszych użytkowników Internetu powstała w rezultacie otwarta i interoperacyjna architektura, w której sprawność i niezawodność osiągnięto poprzez rozproszenie przetwarzania danych aż po obrzeża sieci. Każda sieć mogła połączyć się z każdą inną siecią pod warunkiem przestrzegania stosunkowo prostych protokołów.

Dzięki temu innowacje mogą pochodzić z dowolnego źródła, w tym od indywidualnych użytkowników i zupełnie nowych graczy, którzy nie mają do czynienia z poważniejszymi barierami w dostępie do rynku. Ponadto *rozproszony* charakter światowego Internetu stanowi znaczącą zaletę pod względem bezpieczeństwa, gdyż dzięki niemu mniejsze jest prawdopodobieństwo, że ewentualna punktowa usterka będzie miała wpływ na wymianę danych w innych miejscach.

Powodzenie tej otwartej i neutralnej architektury skłoniło wiele innych podmiotów do wykorzystania naturalnej elastyczności i sprawności Internetu na potrzeby świadczenia usług oraz do posłużenia się nim jako platformą dla własnych innowacji.

3.2. Wiodąca rola sektora prywatnego

Wraz z rozprzestrzenieniem się Internetu ze środowisk akademickich na całość społeczeństwa sektor prywatny przejął ważną, wiodącą rolę, zapewniając inwestycje, wiedzę fachową i inicjatywę niezbędne dla dalszego postępu innowacji i dla rozpowszechnienia się Internetu w dzisiejszym kształcie. To sektor prywatny jest właścicielem i operatorem większości międzynarodowej infrastruktury szkieletowej i krajowych sieci kablowych oraz zapewnia szereg usług ułatwiających przepływ danych i usług zarządzania tym przepływem. Wiele przepisów technicznych stanowiących podstawę funkcjonowania Internetu opracowywanych jest przez Grupę Roboczą ds. Technicznych sieci Internet (*Internet Engineering Task Force* – IETF), która również nie jest organem państwowym. Także przydziałem adresów IP na szczeblu regionalnym zajmują się podmioty prywatne, takie jak RIPE NCC², którego kompetencje obejmują terytorium Europy³. **Wiodąca rola sektora prywatnego nadal przyczynia się do realizacji ważnych celów w interesie publicznym i należy ją utrzymać oraz wspierać.**

3.3. Model wielostronny

Kolejnym aspektem zarządzania Internetem, który przyczynił się do jego dotychczasowego sukcesu, jest wykorzystanie procesów wielostronnych w celu inicjowania i wypracowywania

² Réseaux IP Européens Network Coordination Centre

³ Dokładniej: całą Europę, Azję Środkową i Bliski Wschód.

konsensusu co do polityki w zakresie zarządzania Internetem. Dobrym przykładem takiego wielostronnego forum jest Forum Zarządzania Internetem (*Internet Governance Forum*).

4. ROLA RZĄDÓW I ROZLICZALNOŚĆ

Wobec rosnącego znaczenia Internetu dla całego społeczeństwa coraz istotniejsze stają się jednak bardziej aktywne uczestnictwo rządów w podejmowaniu najważniejszych decyzji dotyczących rozwoju Internetu.

Należy także zdać sobie sprawę, że w następstwie kryzysu finansowego doszło do zmiany nastawienia społeczeństwa wobec koncepcji samoregulacji. Jeśli chodzi o zasoby o krytycznym znaczeniu – czy będą to systemy bankowe, czy infrastruktura i usługi internetowe – **istnieje obecnie silniejsze i zrozumiałe oczekiwanie, że rządy będą bardziej proaktywnie działać w obronie interesu publicznego niż miało to miejsce w przeszłości.**

Dlatego też **nie wchodzi w grę** dalsze obserwowanie z boku przebiegu prac nad międzynarodowymi praktykami w zakresie zarządzania Internetem. **Nie oznacza to jednak, że konieczne jest wzmocnienie roli rządów w zarządzaniu bieżącym funkcjonowaniem Internetu lub w jego kontrolowaniu.**

Obecna koncepcja, w ramach której sektor prywatny odgrywa wiodącą rolę w budowie Internetu i bieżącym zarządzaniu nim, daje dobre rezultaty. Jak już wspomniano, **należy utrzymać tę inicjatywę sektora prywatnego.** Podmioty niepaństwowe muszą jednak wziąć pod uwagę **uzasadnione oczekiwanie** użytkowników Internetu na całym świecie – z których większość nie uczestniczy w forach zarządzania Internetem ani nie jest w nich w inny sposób reprezentowana – że ich rządy zagwarantują, aby wszelkie obecne lub przyszłe ustalenia dotyczące zarządzania Internetem uwzględniały **interes całego społeczeństwa** i aby nie były podporządkowane wąskim interesom handlowym lub regionalnym. **Wiodąca rola sektora prywatnego i efektywna polityka w interesie publicznym nie wykluczają się wzajemnie.** Silne i przejrzyste ramy polityczne mogą także pomóc w stworzeniu przewidywalnego środowiska sprzyjającego inwestycjom, poprzez określenie wspieranych celów polityki publicznej oraz „czerwonych linii”, których nie wolno przekroczyć. W tym celu konieczne jest, aby rządy mogły weryfikować, czy zasady te są przestrzegane, co oznacza konieczność zapewnienia rozliczalności podmiotów prywatnych zajmujących się bieżącym funkcjonowaniem Internetu.

5. JAKĄ ROLĘ MA DO ODEGRANIA UE?

Jak już wspomniano, UE od samego początku nadaje ton międzynarodowym dyskusjom dotyczącym zarządzania Internetem. Pierwszy komunikat Komisji na ten temat został wydany w 1998 r.⁴, a w latach 2003-2005 Unia Europejska odgrywała kluczową rolę w rozmowach na temat zarządzania Internetem, prowadzonych w ramach Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego (WSIS). UE była ponadto aktywnym i wpływowym uczestnikiem międzynarodowych dyskusji toczonych pod koniec lat dziewięćdziesiątych wokół utworzenia

⁴ COM(98) 111 z 20.2.1998 „International policy issues related to Internet governance” [*Zagadnienia polityki międzynarodowej związane z zarządzaniem Internetem*] (a następnie kolejny komunikat na ten sam temat w tym samym roku (COM(1998) 476 z 29.7.1998) i kolejny w roku 2000 (COM(2000) 202 z 11.4.2000)).

Internetowej Korporacji ds. Nadawania Nazw i Numerów (*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers* – ICANN)⁵ oraz zdefiniowania celów tej organizacji. Jednak w wydanym w kwietniu 2000 r. komunikacie Komisji w sprawie organizacji Internetu i zarządzania nim⁶ oraz w rezolucji Rady z dnia 3 października 2000 r.⁷ zwrócono uwagę, że celów, jakie Unia Europejska postawiła sobie w zakresie zarządzania nazwami domen, nie można uznać za w pełni zrealizowane, między innymi w odniesieniu do następujących kwestii:

- sposobu, w jaki władze publiczne mają zapewnić zrównoważony i bezstronny nadzór nad niektórymi aspektami działalności ICANN, oraz przyjętych w tym zakresie ustaleń;
- przepisów dotyczących domen rodzajowych, zwłaszcza kwestii własności bazy danych oraz rozdzielenia funkcji rejestrów i rejestratorów;
- przeniesienia zarządzania głównymi serwerami nazw z Departamentu Handlu USA do ICANN, pod stosownym nadzorem międzynarodowym ze strony organów publicznych.

Do dnia dzisiejszego nie wszystkie aspekty tych kwestii można uznać za rozwiązane w zadowalającym stopniu.

Tymczasem należy zwrócić uwagę, że inicjatywa UE mająca na celu utworzenie jej własnej domeny najwyższego poziomu „eu” zakończyła się ogromnym sukcesem, a do dnia dzisiejszego w domenie tej zarejestrowano ponad 3 miliony nazw.

6. PERSPEKTYWY ROZWOJU

Politycznie UE zawsze kładła nacisk na aspekty rozwojowe zarządzania Internetem oraz na znaczenie likwidowania tzw. „przepaści cyfrowej”. Pierwszy miliard użytkowników Internetu pochodził przede wszystkim z krajów rozwiniętych. Nic zatem dziwnego, że pierwsze decyzje dotyczące zarządzania i jego struktury były przyjmowane przez uczestników z tych właśnie krajów. Kolejny miliard użytkowników pochodzić będzie jednak przede wszystkim z krajów rozwijających się, a ich interesy należy uwzględnić we wszystkich ustaleniach dotyczących zarządzania Internetem w przyszłości.

7. ZASADY ZARZĄDZANIA INTERNETEM

Doświadczenia ostatnich 10 lat dowodzą, że popierana dotąd przez UE koncepcja zarządzania Internetem jest realistyczna. Komisja uważa, że UE powinna nadal przywiązywać dużą wagę do **konieczności zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności światowego Internetu, poszanowania praw człowieka, swobody wypowiedzi, prywatności, ochrony danych osobowych oraz propagowania różnorodności kulturowej i językowej.**

Ponadto nadal obowiązują następujące wspierane przez UE zasady, które umożliwiły sukces Internetu:

⁵ Zob. pkt 8.2.

⁶ COM(2000) 202.

⁷ Dz.U. C 293 z 14.10.2000, s. 3.

- Należy zachować otwarty, interoperacyjny i obejmujący całą drogę transmisji (*end-to-end*) charakter podstawowej architektury Internetu. Podkreśliła to Rada w 2005 r.⁸ i powtórzyła w roku 2008⁹.
- Należy utrzymać wiodącą rolę sektora prywatnego w bieżącym zarządzaniu funkcjonowaniem Internetu, ale podmioty prywatne odpowiedzialne za koordynowanie światowych zasobów Internetu muszą być rozliczalne ze swoich działań wobec wspólnoty międzynarodowej. Rządy powinny skupiać się przede wszystkim na podstawowych kwestiach politycznych i nie powinny zajmować się działalnością bieżącą.
- Wielostronny proces zarządzania Internetem nadal stanowi skuteczny i integracyjny mechanizm wspierania współpracy ogólnosiwiatowej i powinien być dalej rozwijany.
- Rządy muszą w pełni uczestniczyć w takich wielostronnych procesach, a uczestnicy powinni zaakceptować fakt, że to właśnie rządy ponoszą ostateczną odpowiedzialność za kształtowanie i realizację polityki publicznej.
- Rozwiązania w zakresie zarządzania Internetem powinny mieć charakter w pełni integracyjny i powinny uwzględniać pilną konieczność zwiększenia uczestnictwa krajów rozwijających się w najważniejszych forach decyzyjnych.

8. PRZYDZIELANIE NAZW I ADRESÓW W INTERNECIE

8.1. Jak działa przydzielanie nazw i adresów

Centralna koordynacja zasobów związanych z przydzielaniem nazw i adresów internetowych jest niezbędna dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Internetu na poziomie ogólnosiwiatowym. Przy tak ogromnej ilości danych przekazywanych każdego dnia przez Internet niezwykle ważna jest prawidłowa identyfikacja poszczególnych urządzeń, tak aby pakiety internetowe trafiły do właściwego adresata.

Dodatkowym ułatwieniem w procesie komunikacji jest skojarzenie wielu wykorzystywanych w tym celu adresów numerycznych z jednoznacznymi „nazwami domen internetowych”. W ostatnich latach nazwy takie stają się coraz bardziej popularne i obecnie na świecie zarejestrowanych jest ponad 170 milionów nazw domen¹⁰ w około 270 domenach najwyższego poziomu.

8.2. IANA

Ze względów historycznych funkcje internetowego organu rejestracyjnego IANA (Internet Assigned Numbers Authority) związane z głównymi światowymi zasobami nazw i adresów są realizowane w Stanach Zjednoczonych. W miarę rozpowszechniania się Internetu i wzrostu jego znaczenia w gospodarce i społeczeństwie rząd USA pod koniec lat dziewięćdziesiątych

⁸ Por. dokument 10285/05 (Presse 156).

⁹ Konkluzje z posiedzenia Rady ds. telekomunikacji w dniach 26-27 czerwca 2005 r. dotyczące Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego (WSIS) oraz z dnia 28 listopada 2008 r. dotyczące komunikatu Komisji w sprawie przyszłości sieci i Internetu (COM(2008) 594).

¹⁰ Źródło: Verisign „Domain Name Industry Brief”, luty 2009.

podjął decyzję o zleceniu¹¹ realizacji związanych z tym usług prywatnej organizacji non-profit o nazwie ICANN.

Aktualna sytuacja w zakresie realizacji tych funkcji została ostatnio poddana przeglądowi przez społeczność międzynarodową w ramach Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego, na którym uzgodniono, że „podejmowanie decyzji politycznych dotyczących związanych z Internetem kwestii będących w interesie publicznym należy do suwerennych praw państw”. Postanowiono także, iż: „żaden kraj nie powinien ingerować w decyzje dotyczące krajowego kodu domeny najwyższego poziomu (ccTLD) innego kraju”¹².

8.3. ICANN

Internetowa Korporacja ds. Nadawania Nazw i Numerów (*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers* – ICANN) została utworzona w 1998 r. w ramach unikalnego eksperymentu w zakresie samorządności, z ambitnym zamiarem skupienia wszystkich zainteresowanych podmiotów celem ich współpracy w dziedzinie koordynacji zasobów nazw i adresów.

Unia Europejska aktywnie uczestniczyła w tym procesie, wyrażając warunkowe poparcie dla inicjatywy rządu USA przy założeniu, że koordynacja tych kluczowych zasobów należałaby głównie do sektora prywatnego, który zajmowałby się bieżącym dysponowaniem nimi, ale w ostatecznym rozrachunku powinien być należycie rozliczalny wobec całej społeczności międzynarodowej, a zarządzanie zasobami odbywać się powinno w szerszym interesie publicznym i z korzyścią dla użytkowników Internetu na całym świecie.

ICANN istnieje zatem od dziesięciu lat. We wrześniu 2009 r. wygasa ostatnia z serii umów dotyczących celów ICANN, zawartych pomiędzy tą organizacją a rządem USA. **Jest to zatem odpowiedni czas, aby UE dokonała przeglądu dotychczasowych osiągnięć ICANN** i wskazała ewentualne zmiany, jakie byłyby celowe.

8.4. Umowa o współpracy (Joint Project Agreement – JPA)

Ogłoszenie przez rząd USA w 2006 r., że obecnie obowiązująca umowa powinna być ostatnią taką umową z ICANN, zostało generalnie przyjęte z zadowoleniem przez społeczność międzynarodową (w tym UE). Jednocześnie rząd USA konsekwentnie daje do zrozumienia, że zachowa skuteczną kontrolę nad koordynacją kluczowych funkcji związanych z nadawaniem nazw i adresów w skali światowej, co może oznaczać, że problem jednostronnego nadzoru nad tymi zasobami pozostanie nierozwiązany.

8.5. Podsumowanie pierwszych dziesięciu lat działalności ICANN

Dotychczasowe doświadczenia ICANN z pierwszych dziesięciu lat działalności stanowią bez wątpienia bogate źródło tematów do analizy. Przede wszystkim należy odnotować, że w okresie tym utrzymana została stabilność systemu nazw domen, zatem ICANN i rząd USA mają podstawy twierdzić, że osiągnęły ten ważny cel. Za cenny aspekt działalności ICANN uznać należy także stworzenie wielostronnego forum służące integracyjnemu kształtowaniu polityki.

¹¹ Zob.: http://www.ntia.doc.gov/ntiahome/domainname/iana/ianacontract_081406.pdf.

¹² Punkty 35 i 63 programu tuniskiego WSIS. Zob.: <http://www.itu.int/wsis/docs2/tunis/off/6rev1.html>

ICANN z jednej strony w udany sposób zademonstrował możliwości takiego modelu, a z drugiej pozwolił określić jego ograniczenia.

Na przykład Rządowy Komitet Doradczy (GAC) przy ICANN nie skupia jeszcze wszystkich państw, co jest powodem zarzutów dotyczących jego niereprezentatywności. Komitet ten opublikował jednak szereg podstawowych zasad dotyczących istotnych kwestii z zakresu polityki publicznej, np. krajowych kodów domeny najwyższego poziomu (ccTLD), nowych rodzajowych domen najwyższego poziomu oraz zasad funkcjonowania usługi Whois. Jednocześnie wyrażano obawy co do przywiązywania przez zarząd ICANN należytej wagi do porad udzielanych przez GAC. Mogą pojawić się także zastrzeżenia dotyczące sfery konkurencji związane z monopolistyczną pozycją ICANN, będącej podmiotem prywatnym, jako dostawcy określonych usług.

8.6. Co w kontekście ICANN oznacza „rozliczalność”?

Rozliczalność oznacza, że organizacja taka jak ICANN ponosi odpowiedzialność za swoje decyzje. Ostatnio ICANN sporym nakładem pracy dokonał przeglądu ustaleń dotyczących jego rozliczalności *wewnętrznej* – tj. rozliczalności wobec podmiotów, które aktywnie uczestniczą w poszczególnych grupach w ramach tej organizacji. Problem w tym, że znakomita większość użytkowników Internetu nie uczestniczy w działalności ICANN. Istnieje zatem potrzeba zapewnienia *zewnętrznej* rozliczalności ICANN wobec światowej społeczności internetowej, czyli w pierwszym rzędzie (po części w związku z brakiem alternatyw w wielu krajach) wobec rządów poszczególnych krajów świata.

Obecnie ICANN jest rozliczalny zewnętrznie jedynie wobec rządu USA w ramach umowy o współpracy JPA i umowy IANA, ale jest to rozliczalność o charakterze *jednostronnym*, wobec jednego rządu. Zarządzanie plikiem strefy głównej i jego stabilność mają jednak zasadnicze znaczenie nie tylko dla rządu USA, lecz dla wszystkich krajów świata. Brak jest jednak międzynarodowej zgody co do utworzenia nowej organizacji międzyrządowej, która sprawowałaby taki nadzór, lub powierzenia związanych z nim obowiązków istniejącej organizacji. Alternatywnym rozwiązaniem byłaby zewnętrzna rozliczalność ICANN, tak aby każdy rząd mógł we własnym interesie wykonywać obowiązki właściwe dla jego szczebla.

8.7. Inne kwestie wymagające uwzględnienia

Fakt, że ICANN jest organizacją utworzoną zgodnie z prawem stanu Kalifornia i posiada odpowiednią strukturę prawną powoduje problemy, między innymi związane z kolizjami prawa właściwego i właściwości sądów. Ponadto utrzymują się uzasadnione obawy¹³ co do tego, czy rządowy komitet doradczy przy spółce prywatnej stanowi właściwy i skuteczny mechanizm umożliwiający rządowi wykonywanie swoich obowiązków w dziedzinie polityki publicznej. Wreszcie praktykowana przez ICANN koncepcja samoregulacji oznacza, że dotychczasowi operatorzy mogą odgrywać nieodpowiednią rolę (np. z punktu widzenia polityki konkurencji), ustalając warunki wejścia na rynek dla nowych konkurentów.

¹³ Których dowodem jest przedłużająca się nieobecność niektórych ważnych krajów na forum GAC oraz fundamentalna krytyka ze strony niektórych krajów uczestniczących w jego pracach.

9. DALSZE DZIAŁANIA

Przełożenie zasad dotyczących polityki publicznej na działania wymagać będzie podjęcia skoordynowanych działań w celu nawiązania integracyjnego dialogu na rzecz opracowania skutecznych mechanizmów rozliczalności, które zagwarantują należytą realizację tych zasad. W dyskusjach i refleksjach na temat zarządzania Internetem należy także uwzględnić przyszłe potrzeby. W szczególności powinno być możliwe adaptowanie wyników takich refleksji do rozwoju Internetu w przyszłości, w tym do tzw. „Internetu przedmiotów”.

W tym celu Komisja proponuje, aby UE aktywnie angażowała swoich partnerów międzynarodowych w dyskusje na temat sposobów pobudzania i wspierania dialogu międzyrządowego oraz współpracy międzyrządowej na rzecz realizacji zasad polityki publicznej w dziedzinie zarządzania Internetem uzgodnionych w ramach WSIS, wykraczających poza już prowadzone prace w ramach różnych obszarów działań.

Punktem wyjścia takich dyskusji powinna być konieczność utrzymania wiodącej roli sektora prywatnego we wszystkich kwestiach związanych z bieżącym zarządzaniem funkcjonowaniem Internetu. Ponadto w każdym możliwym przypadku należy wspierać proces wielostronny.

Jednocześnie konieczne jest oparcie polityki publicznej w zakresie kluczowych zasobów światowego Internetu (zwłaszcza wymagających koordynacji w skali ogólnoświatowej) na wielostronnej współpracy międzyrządowej.

Jednym z elementów ewolucji obecnego systemu zarządzania Internetem mogłoby być dokończenie *wewnętrznej* reformy ICANN, mającej doprowadzić do pełnej rozliczalności i przejrzystości.

Jeśli chodzi o rozliczalność *zewnętrzną*, obecne ustalenia przewidujące *jednostronny nadzór* nad ICANN i IANA należy zastąpić alternatywnym mechanizmem, który zapewni *wielostronną rozliczalność* ICANN.

Powinno to stanowić część ewolucyjnego podejścia, mającego umożliwić rządowi należyte wykonywanie swoich obowiązków. W tym kontekście należy zająć się kwestią sposobu, w jaki można zapewnić, aby fakt, że ICANN jest organizacją utworzoną zgodnie z prawem stanu Kalifornia, nie stał na przeszkodzie w należytym uwzględnianiu stanowisk rządów.

Unia Europejska powinna ponadto wziąć na siebie wiodącą rolę w ramach prac na rzecz większego bezpieczeństwa i większej stabilności Internetu, inicjując dialog z partnerami międzynarodowymi.

Komisja proponuje także, aby UE dążyła do rozpoczęcia rozmów z rządem USA na temat sposobu wypracowania bardziej sprawiedliwych rozwiązań w zakresie nadzoru nad zarządzaniem IANA, które nie naruszałyby krajowych priorytetów USA, a jednocześnie stanowiły odpowiedź na uzasadnione oczekiwania i interesy wspólnoty międzynarodowej.